

Бюро винаходів Цукінька

КУПИТИ

Бюро хом'яка Цукінька приймає замовлення на різноманітні винаходи: льодову машину для кольорової ковзанки, повітряний перевіз, сироплавильний казан, співучий водопарк, ліфтове метро... Вироби Цукінька та його помічників, винахідників Глека і Доремірка, а також дотепність і взаємопоміч вигадливих інженерів стають у пригоді мешканцям Міста Хом'яків.

Разом із працівниками Бюро читачі подорожуватимуть не лише затишними вуличками Міста Хом'яків, а й підземною річкою, моторошним готелем, приборкуватимуть тісто, повінь і навіть... привидів, попри витівки хом'ячих недобррозичливих сусідів - щурів.

Окрім захопливих пригод, книжка знайомить і зі справжніми винаходами людства: тепловим насосом, «співучими» фонтанами, електричною станцією, магнітним ліфтом, процесами виготовлення кольорового скла, плавленого сиру та випікання хліба.

ХОМ'ЯК. ДЖЕНТЛЬМЕН.

Мандрівник і винахідник, засновник
Бюро винаходів Цукінька. Насправді це
той герой, якого, на нашу думку, бракувало.

Він – нібито зі сторінок книг чудового
Бруно Шульца, якби той писав для дітей.

Не знаємо, як ви, а ми з захопленням
чекаємо на його пригоди.

ISBN 978-617-614-411-3

9 786176 144113

У Л Я Н А П И С Ъ М Е Н Н А • Б Ю Р О В И Н А Х О Д І В Ц у к і н ь к а Ч О Р Н І В І Щ І

У Л Я Н А П И С Ъ М Е Н Н А

БЮРО ВИНАХОДІВ Цукінька

УЛЯНА ПИСЬМЕННА

БЮРО
ВИНАХОДІВ
ЦУКІНЬКА

Ілюстрації Арсена Джанік'яна

УДК 82-9

П 34

Письменна Уляна

Бюро винаходів Цукінька / Уляна Письменна ; ілюстрації Арсена Джанік'яна. – Чернівці : Книги – XXI, 2023. – 96 с.

ISBN 978-617-614-411-3

Бюро хом'яка Цукінька приймає замовлення на різноманітні винаходи: льодову машину для кольорової ковзанки, повітряний перевіз, сироплавильний казан, співучий водопарк, ліфтове метро... Вироби Цукінька та його помічників, винахідників Глека і Доремірка, а також дотепність і взаємопоміч вигадливих інженерів стають у пригоді мешканцям Міста Хом'яків.

Разом із працівниками Бюро читачі подорожуватимуть не лише затишними вуличками Міста Хом'яків, а й підземною річкою, моторошним готелем, приборкуватимуть тісто, повінь і навіть... привидів, попри витівки хом'ячих недоброчливих сусідів – щурів.

Окрім захопливих пригод, книжка знайомить і зі справжніми винаходами людства: тепловим насосом, «співучими» фонтанами, електричною станцією, магнітним ліфтом, процесами виготовлення кольорового скла, плавленого сиру та випікання хліба.

ISBN 978-617-614-411-3

© Книги – XXI, 2023

© Уляна Письменна, 2023, текст

© Арсен Джанік'ян, 2023, ілюстрації

Усі права застережено

ЗМІСТ

Кольорова ковзанка	7
Приборкувачі тіста	21
У занедбаному готелі	33
Співучий водопарк	46
Сирний магнат	57
Повітряний трамвай	65
Підземна подорож ліфтом	75
Охоронець дощової води	85

Цукінько. Хом'як. Джентльмен. Мандрівник і винахідник, засновник Бюро винаходів. На лапі носить пісочний годинник. Піклується про меншу сестру Цяточку. У вільний час учить хом'ячу малечу винахідництва й інших добрих речей.

Завжди має все необхідне у своїх защічних схованках. Пихатий? Даруйте, але пихи в ньому десь із просяне зерня, яке він зберігає у правій щоці. Про всяк випадок.

Цукінько надзвичайно винахідливий. Ця чеснота стає в пригоді, коли доводиться дотепно діяти у складних ситуаціях. Іноді для цього хом'якові необхідно винайти машину або пристрій, про які раніше ніхто й гадки не мав!

Кольорова ковзанка

Прикра новина: хтось поскуповував ґудзики! Ані ґудзика у крамниці. Тож кравець, пан хом'як Шить, сів майструвати дерев'яні ґудзики-палички, аби ніхто не захворів у незастебнутій одежі. Дізнавшись про це, Цукінько згадав, як у Стокгольмі бачив застібку-блискавку. «Чому б не виготовити такі самі застібки для нашого хом'яцтва?» – Цукінько схвально чмихнув, як зазвичай чмихають усі хом'яки, щось вирішивши.

Із вулиці почувся галас, і до кімнати вбігла молодша сестра Цукінька – Цяточка, вбрана в яскраве пальтечко. Її золотава шерсть була розпатлана.

– Хмиз мене вкусив!

Цукінько погладив Цяточчин укушений бочок:

— То що ж, ти вкусила Хмиза у відповідь?

— Ні, але дуже хотіла! — ображено цикнула мала.

Аби втішити Цяточку, Цукінько бадьоро промовив:

— Ану дивись, як умиваються справжні хом'яки!

Він швидко зняв капелюха й годинник. Перевернутий догори дригом, останній почав відлік часу.

Цукінько потер лапи, умив ними носа, старанно провів по довгих і прозорих, як волосінь, вусах. Розправив щоки, і нарешті черга дійшла до вух. А потім хом'як почав умиватися найнеймовірнішим чином: випикував лапами кола, немов плавець, миготів ними, наче млин, аж допоки не залишилося жодної невідповідної шерстини. Цяточка глянула на годинник — пісок саме припинив сипатися.

— Три хвилини! — задоволено вирік Цукінько і продовжив: — Кожен поважний хом'як уміє давати собі лад. А зараз, Цяточко, час до школи!

Цукінько насунув капелюха на маківку. Зачиняючи двері, хом'як увімкнув власноруч винайдений пристрій проти грабіжників.

Не давала спокою вранішня новина: кому знадобилося стільки ґудзиків, навіщо? Тільки-но за Цяточкою зачинилися шкільні двері, Цукінько попрямував до кравця. Той саме майстрував ґудзики-палички й зовсім не здивувався, коли Цукінько розпитав його про загадкового покупця всіх ґудзиків. Кравець Шить був відомий не лише своєю майстерністю шити зручний теплий одяг, але й тим, що зазвичай говорив віршами. Він на хвильку замислився й розповів:

Так-так, мій друже...

Пригадую, як завітав до мене дуже дивний пан:

Просторий плащ, хвостом повів, задовгим, як для хом'яків.

Недобре зиркнув, засичав і ґудзики усі забрав...

Тож я одразу не впізнав: то щур до мене завітав!

— Схоже, то був саме він. Отже, чекай на неприємності! — Цукінько щось швидко занотував у блокноті, вийнявши його разом з олівцем із правої защічної схованки. «Щури вдають із себе хом'яків, ховаючи хвоста й набиваючи

щоби горіхами. Але недобру вдачу приховати вельми складно... Місто Щурів розташоване в підземних ходах зовсім поруч і межує з пагорбом, де хом'яки влаштували підземні комори. Частенько хом'яки-вартіві знаходили спустошені комори, до яких щури прокопували довгі ходи зі свого міста! Завдати клопоту хом'якові — звичайна щуряча справа», — міркував хом'як.

Цегляна вежа мала на фасаді вивіску:

БЮРО ВИНАХОДІВ ЦУКІНЬКА

Трохи нижче інша вивіска дрібнішими літерами сповіщала:

*Приймаємо замовлення на будь-які винаходи,
окрім вічних двигунів, чарівних ліхтарів та
летючих килимів. Чаклунів, факірів і шахраїв
прохання не турбувати!*

Крізь прочинені двері Бюро чулося цикання, притаманне розлюченим хом'якам. Чийсь густий голос роздратовано гуготів:

— Моє замовлення — кольорова ковзанка — не вічний двигун, не чарівний ліхтар і навіть не летючий килим. Тоді чому ж воно досі не прийняте? Мабуть, ви маєте мене за чаклуна, факіра чи, боже збав, за шахрая? Якщо так, я надзвичайно, надзвичайно ображений!

— У жодному разі! — спростував Цукіньків помічник, пухнастий білий хом'як Глек.

— Ми вагаємося, бо це надто складне замовлення, — пролунала відповідь іншого помічника, Доремірка.

— Стривайте-но, шановні хом'яки, маю ідею, — вигукнув із порога Цукінько. — Ми приймаємо замовлення, — звернувся він до гостя, — і, будьте певні, виконаємо його якнайшвидше. Кольорова ковзанка в центрі міста привабить багатьох відвідувачів!

Сірошерстий замовник схвально чмихнув і попрямував до дверей, залишаючи від чобіт калюжки талого снігу. Цукінько виголосив:

— Ми зробимо машину для виготовлення кольорового льоду, щоб укрити ковзанку чудовими візерунками!

— Дуже доречно! Ковзанка з кольоровим льодом на площі Солодкої Кукурудзи! — зрадів Доремірко.

— Уже післязавтра — відкриття ковзанки. Тож маємо якнайшвидше взятися за креслення, а завтра виготовити кольоровий лід. За ніч лід застигне встигнути.

— Мабуть, ви мали на увазі — встигне застигнути, — виправив шефа люб'язний Доремірко.

Увечері Цукінько поквапився додому: Цяточка мала повернутися зі школи та намити на вечерю топінамбура. Посеред провулку Цукінька оточила галаслива юрба малих хом'яків. Юрба переслідувала такого ж малого хом'яка, з жовтавою нашорошеною шерстю, що вибивалася з-під комбінезона.

— Ану, забудькуватий Хмизе, ми зараз тебе повчимо, як псувати м'яча! — цікав один із юрби.

— Він, мабуть, не справжній хом'як, а миша-нориця!

— Огидніший за щура! — вигукували інші.

Ущент наляканому втікачеві не залишилося нічого іншого, як сховатися в довгих полах Цукінькового плаща.

Ті, що хвилину тому збиткувалися над Хмизом, розбіглися, принишкли, у різні боки.

— Вони сміялися, що я забудькуватий... Тож я у відповідь прокусив їхнього м'яча! — жалівся Хмиз, піднявши вгору писочок. Ліхтареві вогні бриніли в його сповнених сльозами очах.

Цукінько взяв Хмиза за лапу й запросив у дім. Хмиз одразу зник, адже на порозі стояла нещодавно вкушена ним Цяточка.

— Вибач, Цяточко! — тільки й промимрив він.

— Навіщо було мене кусати...? — ображено почала та.

— Ще вдень хотів замиритися з тобою і подарувати тобі оце, — Хмиз дістав із наплічника свій вельми потертий, але цілий калейдоскоп. — Ти завжди така ошатна. Дядька Цукінька всі шанують. А я трохи забудькуватий, шерсть у мене розпатлана і стирчить, тому...

Цяточка мовчки взяла калейдоскоп, дістала гребінець із кишені та розчесала Хмизові його жовтаву шерсть.

Наступного дня льодова машина була готова, тож настав час ладнати ковзанку. Цукінько разом із Глеком і Доремірком працювали майже до самісінької ночі, аби на ранок кольоровій ковзанці могли радіти малі й дорослі відвідувачі площі Солодкої Кукурудзи.

Спеціальна машина для виготовлення кольорового льоду поєднувала в собі холодильний пристрій — так звану «крижану праску» й соковитискач. Буряк, морква, корені куркуми, шпинат та інша яскрава городина в соковитискачі віддавали свої фарби, а машина змішувала їх у різних поєднаннях. Так виготовлявся трав'яно-зелений, золотавий, лимонно-жовтий, червоний і фіолетовий, мов вечірнє небо, лід, утворюючи дивні візерунки. Протягом ночі ця краса мала застигнути й перетворитися на справжню ковзанку.

Усю ніч Глек ходив неподалік, чекаючи ранку. Та сон усе ж подолав його, тож Глекові довелося шкандибати додому. Але вранці він першим вибів, аби перевірити якість льоду...

Кольоровий лід був усипаний сотнями гудзиків, які завдяки нічному морозцю встигли вмерзнути в ковзанку.

— Ох і потрапили ми в історію! — Глек схопився за свої білі щоки, напхані папірцями з кресленнями. — Ковзанка зіпсована! Ковзанярі, що необачно вийдуть на лід, можуть упасти й забитися!

Глек підскочив до машини для виготовлення кольорового льоду: вона була вщент розтрощена. Ледве повіривши очам, він щодуху побіг до оселі шефа.

«Щур... Отже, чекай на неприємності!» — із сумом згадав Цукінько й замислився. Лише одна ідея здалася йому підхожою...

Хом'яки підкотили снігоочисну машину, що була змонтована минулого тижня для чищення вулиць від снігу й льоду.

— Одразу ж і випробуємо. Нема лиха без щастя, — пожартував Доремірко.

Пристрій гучно запрацював. Глек занепокоївся, що мешканці найближчих будівель прокинуться. Та нічирк — жоден хом'як не визирнув із вікна. Кольоровий лід швидко розтанув, і ковзанка перетворилася на брудно-сіру калюжу з прошарком гудзиків на дні. Доремірко з Глеком відкачали воду й узялися збирати гудзики.

Зібрали три мішки: золотавих і сріблястих, із ніжкою та пласких. Пильним оком Доремірко помітив один надто великий гудзик, не притаманний хом'ячому вжитку. На тому були викарбувані три літери: «Щ», «У» та «Р».

Настав полудень. Замовники кольорової ковзанки, звісно, розлютились. Замість ковзанки, що мала стати окрасою міста й забавкою для усіх хом'яків, — порожня площа, вкрита брудно-сірими калюжками.

— Набрали ми в халяви з вами! — бухтів огрядний сірошерстий замовник. — Ви зірвали терміни виконання замовлення!

— З огляду на репутацію Бюро, ми згодні звернутися до вас. Але відтепер застерігатимемо всіх мати з вами справу! — цікав чорношерстий. Хом'як так рознервувався, що почав швидко-швидко вмивати носа, аби заспокоїтись.

— Панове хом'яки-замовники! — почав Цукінько. — Через незалежні від нас обставини ковзанка не готова. Проте...

— Які це незалежні обставини?! — в'їдливо перервав його сірошерстий. — Скажіть ще, що це щурячі підступи!

— Саме так... — втрутився Глек, однак його голос потонув у реготі обох замовників.

Цукінько підняв лапу догори, намагаючись усіх заспокоїти:

— Обіцяємо виконати до вечора...

Від цієї вочевидь нездійсненої обіцянки регіт став ще голоснішим. Не припиняючи реготати, обидва замовники повернулися спинами й пішли геть...

Винахідники озброїлися водяною помпою і залили площу чистою водою. За кілька годин вода мала перетворитися на лід. Звичайний.

— Лише якесь чаклунство допоможе перетворити цю ковзанку на кольорову! — розчаровано кинув Доремірко. — І гадки не маю, що замислив наш шеф.

А той попрямував до майстерні пляшкаря.

Хом'як-пляшкар упорядковував свій крам, наспівуючи пісеньку. Звісно, про себе і свою майстерність:

*Як чоботар і як поштар, шановним є хом'як-пляшкар.
Начиння, вази і пляшки в крамниці є на всі смаки!
Зі склом працюю день і ніч, мені допомагає піч.
Пляшки мої – для молока, для морсу і для кисляка!*

Лишень Цукінько перетнув поріг майстерні, пляшкар неабияк зрадів:

– Справно працює ваша склоплавильна піч, пане Цукіньку! Я при звичаївся додавати у скло металічні солі, і тепер мої пляшки мають різні кольори: синій, зелений і навіть білий, немов молоко!

– Дуже радий! Мені саме необхідно виготовити скло для кольорового прожектора. Сьогодні на вечір.

– Лише для вас! – погодився пляшкар і взявся плавити пісок, аби отримати скло¹. Додаючи металічні солі й розмішуючи паличкою розплавлене скло, майстер отримав різноманітні візерунки. Уже за деякий час скло для прожектора затверділо, й Цукінько завантажив його на велосипед. Він обережно попрямував вулицями, балансуючи на поворотах.

У цього велосипеда доля була непроста. Колись навесні на площу Солодкої Кукурудзи впало пташеня. Вочевидь, воно ще не вмiло літати й випало з гнізда на дубі, що ріс неподалік. Багато хом'яків тоді збіглося, аби подивитися на пташеня й вирішити, що з ним робити. На біду, у пташеняти була пошкоджена ніжка.

Тоді Цукінько й розібрав свого велосипеда. Одне колесо прикріпив до забинтованої ніжки пташеняти, щоб те могло пересуватися. На колесо прилаштував і велосипедний дзвінок, аби було чути, коли пташеня чимчикує містом. Протягом усієї весни на вулицях то тут, то там дзеленчав дзвінок, хом'яки виходили з домівок і годували пташеня.

Коли ніжка видужала, колесо й дзвінок повернулися велосипедові. Якраз після цього пташеня вперше спробувало літати й невдовзі залишило гостинне Місто Хом'яків.

Закріпити прожектор на даху одного з прилеглих будинків узявся легкий і жвавий Доремірко, оскільки здоровань Глек міг протокти дах.

¹ Виготовляти скло розпочали ще у Стародавньому Єгипті 5 тисяч років тому. А склоплавильні печі з'явилися в Середньовіччі та працювали на дровах.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ